

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 104. Venetorum bellum contra Turcas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

bergam, & Mardicum expugnasset, **Sæc. XVII.**
 distractis Hispanorum viribus Anguie- **A. C. 1646.**
 nius cum quadraginta Gallorum mil-
 libus Dunkuercham, utilissimum Hi-
 spano commercio Belgii totius empo-
 rium obsidere cæpit, cumque Batavi,
 ne laboranti urbi subsidia inferri pos-
 sent, classe sua portum undique cinxis-
 sent, honestis conditionibus Urbs ad
 deditionem coacta est. Sub idem tem-
 pus Venlonam Hollandi gravi obsidione
 tentarunt, quam tamen aut sinistri suc-
 cessus tædio, aut propinqua jam pace,
 quæ Monasterii interim cadebatur, ir-
 rito effectu solverunt.

§. CIV.

Venetorum bellum contra Turcas.

Frequens in Monasteriensi Conventu *Nani Hist.*
 facta est mentio de auxilio Venetis *Venet. t. 2.*
 præstando contra Turcas: verum hæc *l. 3. p. 69.*
 sollicitudo aut in vagis stetit promissis, *Brachel. hist.*
 aut nonnisi studiose quæsitum erat ma- *temp. 1. 6.*
 turandæ satisfactionis incitamentum.
 Exponebat equidem summus Pontifex
 Hispaniæ Ministris, utriusque Siciliæ,
 totiusque amittendæ Italiæ periculum:
 ast hi funestas Gallorum invasiones
 obtendebant, pollicebantur tamen, se Ve-
 netis præter validam classem, milites
 conscribendi, ac frumenta ex utroque
Hist. Eccles. Tom. LXI. A a Re-

Sæc. XVII. Regno evehendi copiam facturos: Ula-
A.C. 1646. dislaus quoque Poloniæ Rex hostili
 Tartarorum invasione Turcarum vires
 distrahere, paratus erat, a suis tamen
 in publicis Regni comitiis præpeditus.
 Spem etiam fecerant Galli subsidiariæ
 classis in Hollandia instruendæ: quini-
 mo Mazarinus Cardinalis interposita
 Galliarum Regis auctoritate Rempubli-
 cam inter & Turcas pristinam pacem
 revocandi studium simulabat, a legato
 hanc in rem Varennio Nobili: Attamen
 Ibraimus Ottomanicæ Imperator ob nu-
 peram suorum cladem in rabiem actus,
 nonnisi ultronea Cretensis Regni dedi-
 tione, omniumque expensarum com-
 pensatione pacem redimi posse, arro-
 gantius respondit, ac Selitare suffocari
 jussu, & Vezirio sua dignitate exato
 Salichum Quæstorem, & Mussam sub-
 rogavit, Joannem vero Soranzium Rei-
 publicæ Oratorem mox capite plecti,
 postea tamen ceterorum Legatorum
 deprecatione expugnatus, illum arctius
 custodiri jussit. Igitur Veneti nullam
 honestæ pacis spem reliquam fore co-
 gnoverunt, nec etiam in exterorum sub-
 sidiis fiduciam reponere valuere, Prin-
 cipum nonnullis utpote ab eo remotis
 communem Christianæ Republicæ ho-
 stem spernentibus, aliis vero utpote
 fat vicinis eundem nimis pertimescen-
 tibus,

tibus, hinc Veneti proprias vires pro defendenda patria intendere cogebantur, utque sibi exercituum Regem Deum propitium redderent, nuncupato voto Aram S. Laurentio Justiniano dicarunt, atque in B. Virginis honorem Templum unacum PP. Capucinatorum Monasterio erexerunt.

Sæc. XVII.
A. C. 1646.

Collectis igitur navibus, quotquot poterat, Joannes Ludovicus Valeta Venetæ classis Archithalassus excensione facta Cladiffum versus cum bis mille quingentis peditibus, & Equitibus trecentis movit, & Turcarum molendina combussit, promotisque castris hostem a tribus propugnaculis, quæ occupaverat, dejecit, ac reportatis totidem vexillis multos trucidavit: sub idem vero tempus Turcæ ex Cydonia erumpentes, toto impetu in Valetæ pedites irruunt, eosque in fugam agunt. Non Belliducis imperia, non preces nec miæ sparsos incompósitosque, ut rursus in prælium redirent, pertrahere poterant, unde qua cuique patebat ad fugam via erumpentes. Instabant fugientium tergis Barbari, & captis quinquaginta centum sexaginta duos trucidarunt, in victoriæ trophæum duo belli tormenta, omnemque apparatus reducentes. Delibatis hisce victoriæ auspiciis crebræ habebantur velitationes plerumque Venetis

Sæc. XVII. A. C. 1646. netis infaustæ: ut vero Turcæ Venetorum vires distraherent, e Bosnia in vicinam Dalmatiam erumpentes magnam hominum, armentorumque multitudinem abegerunt, ac demum ipse Bosniæ Bassa Novigradum munitissimum Dalmatiæ oppidum a Zara quinque ferme leucis distitum interceptit, seu ignavia seu perfidia Martini Ostrichii Tribuni, qui etiam festinatæ deditiois pœnas capite luit: Turcæ autem hac urbe potiti, præliarios milites captos abstraxere, & Francisco Loredano vitæ gratiam facientes, Joannem Fabritium Soardium Urbis Governatorem trucidarunt. Verum brevi Turcis vices rependebant Zarenfes, & Jadrenses præfidiarii; hi enim locorum gnari junctis sibi rusticis, sæpius e latebris & viarum abditis incautos Turcas adorti, recuperata præda multos trucidarunt, & nobiliores ob Lytri spem in servitutum secum abstraxere: Magis adhuc prospera erat maritima Venetorum expeditio: Thomas enim Morosinus Venetæ classis in Ægeo Præfectus Mense Martio, cum fretum Hellepontiacum cum viginti quatuor navigiis superasset, terrorem usque ad Constantinopolitanæ urbis portas circumtulit; quippe fuis centum onerariis Turcicis multo comeatu onustis iterum Mense Junio classem

fem Turcicam invasit, eandemque duo-
 bus præliis profligavit, Turcasque ex
 toto Archipelago ejecit, cæso supremo
 hujus classis Præfecto, & reliquis aut
 in fugam aut in servitutem datis: insu-
 per ab omnibus Ægæi maris Insulis tri-
 butum exegit, absdubio universam In-
 sulam ab infesto hoste purgaturus, nisi
 promissi auxilii cunctatio, exortaque
 inter Venetos Belliduces dissidia vin-
 cendi opportunitatem elusissent, & Tur-
 cis vires suas augendi spatium indul-
 sissent: interea enim Turcæ reparatis
 nauticis viribus cum validiore classe ad
 Centam Insulam Mense Octobri reversi,
 Cydoniam a Venetis arte cinctam,
 obsidione liberarunt, & comteatu abun-
 danti instruxere: mox Rethymnam ur-
 bem, Venetis iterata clade prostratis,
 ad deditionem compulerunt, non sine
 ingenti Reipublicæ damno; capta enim
 ibidem erant plusquam centum belli
 tormenta, cum ingenti comteatum
 copia, omnique armorum apparatu.

Sæc. XVII.
 A. C. 1646.

§. CV.

*Principum ac Illustrium Personarum
 obitus.*

Fuit currens hic annus Magnorum
 morte funestus; præprimis enim
 Viennæ Mense Majo Maria Ferdinandi III.
 Aa 3 Impe-
 Brachel. l. c.
 Briet. An-
 nal. Mundi
 tom. 7.